

Militærapoteker under Suez-konflikten 1956-57

Samtale mellom Jens Kristian Wold og Holger Moe Tørisen

j-krwol@online.no

Suez-konflikten oppstod etter et statskupp der den egyptiske general Nasser avsatte kongen, overtok makten og nasjonaliserte Suezkanalen i 1956. Frankrike og Storbritannia som hadde driftet kanalen, reagerte sterkt og gikk til krig mot Egypt. Samtidig benyttet Israel muligheten til å rykke inn i Sinai som ble tatt på få dager. FN-diplomater greide å stanse krigshandlingene, og det ble vedtatt å etablere en fredsbevarende styrke fra flere land, bl.a. Norge. Norge skulle bidra med et sanitetskompani og et lett feltsykehus. Alt måtte skje raskt pga. den ustabile situasjonen. Jeg ble plutselig beordret til å være apoteker ved feltsykehuset som sammen med sanitetskompaniet skulle sendes ut. Allerede dagen etter ble vi fløyet til Egypt med gamle amerikanske transportfly. De ble kalt «the flying coffins» pga. flere havarier med den flytypen. Ett er ankomst til en nokså utbombet flyplass måtte jeg lage injeksjonsoppløsning til en akutt blindtarmoperasjon. Forholdene var nok langt fra aseptiske, men den unge soldaten overlevet.

Apotekeren hadde ansvar for malariaproylaks og måtte sørge for at alle fikk kloramin-tabletter til feltflasken – det var varmt og stort behov for væske. Feltsykehuset hadde et lite apotek som skulle betjene både den norske og de utenlandske kontingentene. Hensikten med FN-oppgavet var primært å hindre at de stridende parter begynte å slåss igjen. Det var delvis vellykket. Den norske kontingenten skulle senere komme seg til Gaza, der planen var å etablere et permanent hospital. Men svært mye skjedde før den tid. Pga. helt grusomme skader etter landmineekspløsninger og flere skyteepisoder ble det til tider ekstremt travelt for leger og sykepleiere. Også apotekeren måtte bidra ved å assistere ved mindre operasjoner. Etter hvert ble forholdene mer normalisert, og da jeg i slutten av mai 1957 ble avløst av en ny apoteker, var situasjonen ganske rolig. Det var min etterfølger som fikk oppleve å komme til Gaza.